

"Proletarec" je
delavski list za
misleče čitatelje

PROLETAREC

Official Organ Jugoslav Federation, S. P. — Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze

GLASILO
PROSVETNE
MATICE J.S.Z.

ST. — NO. 1390.

Entered as second-class matter, December 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3d, 1879.

CHICAGO, ILL., 2. MAJA (MAY 2), 1934.

618

Published weekly at
3639 W. 26th St.

LETO — VOL. XXIX.

NRA V NEPRILIKAH RADI ODPORA UNIJ

Kompanije usiljujejo svoje "unije"; "delavski odbor" NRA jih podpira. — Brutalnosti proti stavkarjem. — Vloga "priateljev delavstva"

Z EDINJENE države poplavila val stavk. Delavstvo si skuša izboljšati razmere s svojimi močmi, ker "new deal" in njegova NRA nista izpolnila obetanj. To razočaranje je bilo neizogibno, ker je glavni namen sedanje administracije utrditi obstoječi sistem z regulacijami, in šele v drugi vrsti, v interesu poseduječega sloja, pomagati delavcem in farmarjem, da bi prejemali toliko kolikor potrebujejo za prehrano. Povprečna plača stalno zaneslenih delavcev naj bi bila po mnenju ljudi, ki upravljajo "new deal" v teh časih kakih \$15 na teden. To je sicer veliko premalo za dostenjno preživljvanje, ampak zadost, da se človeka reši gladu.

Delavci s tem niso zadovoljni in je naravno, da se organizirajo. Od kraja so celo mislili, da jih vlada pri vstopanju v unijo podpira in da jih brani pri kompanijah, katere ne dopuščajo druge kakor svoje, to je, takozvane kompanijske unije.

Pokazalo se je, da je bila naklonjenost vlade in njene NRA svobodnim unijam šibka in da je končno udala pritisnu kapitalistov, ki so od nje zahtevali tolmačenje Nire v takem smislu, da so dovoljene tudi kompanijske unije. Predsednik Roosevelt se je končno udal avtним magnatom, ki so insistirali, da če že unija mora biti, naj bo njihova. "Dobro, če jo imajo vaši delavci raje kakor zunanjajo unijo, pa naj jo imajo," je bil smisel "sporazuma", ki ga je sklenila NRA s posredovanjem predsednika z magnati avtne industrije.

Od tedaj so kompanijske unije porivane s pomočjo bossov in špijonov med delavci na povrje in svobodne unije so potisnjene v defenzivni boj. Mnogim unijanskim organizatorjem in vodjem, ki so prej zatrjevali, da je vlada z njimi, je to zelo neljubo in ob enem koristno, ker se bodo odslej opirali na moč delavstva namesto ob vpliv vlade.

NRA ima poseben "delavski odbor" (National Labor Board), čigar naloga je posredovati v industrialnih sporih. V poslednjih tednih se je v več slučajih, posebno v slučaju Worsted Mills kompanije v Clevelandu, kjer je zastavalo 4,500 delavcev, postavil popolnoma na stran družbe. Poročajo, da je delavcem ukazal vrniti se na delo, plači in delovne ure naj ostanejo kot so do sprejemata pravilnika, o svojem zastopstvu za kolektivno pogajanje pa naj bodo glasovali šele avgusta to leto.

Carl Cummings, organizator United Textile Workers of America, je omenjeni odlok nazval za sleparstvo.

Železničarji, ki so pretili s stavko, če jim družbe ne zvajo plači, kolikorš so bile pred znižanjem, so poravnava, ki jo je izposloval v pogajanjih z železničkim magnati predsednik Roosevelt, odklonili, kar je množe prenenetilo, posebno še magnate, ki so potem začeli z železničarji spet direktno pregovore in jim ponudili veliko boljše koncesije, kakor pa predsednik. Železničarji so jih sprejeli. Desetprocentno znižanje plač jih bo povrnjeno stopnjave v treh obrokih v teku enega leta.

V Clevelandu je v drugi polovici aprila zastavalo tisoč delavcev. Fisher Body korporacija, pripadajoča avtnej industriji, je v početku "odločno" izjavljala, da se ne bo pogajala s stavkarji, ker "ve", da se njeni delavci niso organizirali v AFL prostovoljno, brez siljenja in groženja, kakor določa Nira in odloki NRA, in enako očitno so izjavljale druge družbe.

Velike stavke so se vrile, oziroma se še vrile tudi v Toledo, O., St. Louis, Pittsburghu, v vseh wisconsinskih industrialnih mestih, v Detroitu, Bloomingtonu, Ill., Indianapolisu itd. Glede stavke v tovarnah p'etenin v Indianapolisu je vladni National Labor Board izdal odlok za poravnava in priznal kompanijske unije namesto unije nogavičarjev, ki je pridružena AFL. Tudi ta razsodba je striktno v prid privatnih interesov in za nadaljnjo zasluževanje delavcev.

Pelicijska cila, kateri pomagajo žerifi s svojimi deputiji, je skoro povsod s kompanijami; vztrajno tolče po stavkarjih in jih obmetava s solznicami, da ubije moralno med njimi.

V teh bojih se bo unijko gibanje skristaliziralo in utrdilo, ob enem pa se uči, da sama unija, brez politične moči, ne za-dostuje. Politična moč kontrolira sodišče, policijo, ječe in zbornice, in danes je vsa ta sila razen malih izjem v rokah poseduječih. Socialisti, ki za unije pridne delujejo, to resnico delavcem stalno poudarjajo. Njihova agitacija ne bo brez uspeha.

VELIKO BEDE KLJUB RELIEFU

Dasi potroši vlada Zed. držav v pomoč brezposelnim povprečno \$5,362,000 na dan, se samomori vsled bede maoč. Vsega skupaj je vladu potrošila za direktno pom. žno akcijo \$1,350,000,000. Precej so prispevale tudi lokalne in državne oblasti, pa tudi privatna podpora sega še vedno v stotisoč na leto. Ta pomoč je rešila počasne smrti vsled pomanjkanja večino tistih, ki so bili ob zaslužek, in to je vse, kar je storila. Mnogih ljudi ni dosezla in so si nakopal bolezni vsled bede, ki jih več ne zapusti.

Vesti o samomorih naraščajo v vseh ameriških mestih: Družina zadušena. Itd.

Delavsko gibanje v Angliji zahteva akcijo proti vojni

Voditelji angleškega delavskega gibanja so izdali dne 25. aprila proklamacijo, v kateri ugotavljajo, da se svet pomiki v novo vojno nevarnost, in zahtevajo od angleške vlade odločne akcije, da jo odstrani.

Vladi predлага energičen nastop v poganjanjih za drastično zmanjšanje oboroževanja v interesu miru in v korist ljudstva, katero je obdavčeno za militarizem.

Spomenča voditeljev delavsko stranke in unij angleški vladi predlaga, da naj se potrdi pridobiti za vstop v ligo narodov sovjetsko Unijo in Zed. države, kar bo dalo ligi več prestiža ter moralne sile in s tem več možnosti za mirno reševanje nesoglasij.

Prvi maj v Zed. državah in po svetu

Največja socialistična manifestacija dne 1. maja se je v tej deželi vrnila v New Yorku. Sodelovale so mnoge unije. Pohoda in zborovanja se je udeležilo tisoče delavcev.

Prvomajska izdaja socialističnega tednika "New Leader" je izšla na 30 straneh. To je bila ob enem jubileina številka k 10-letnici New Leadra. Vsebuje mnogo zgodovinskih člankov o razvoju delavskega gibanja in socialističnega časopisa v tej deželi.

Slovenski sodrugi so razdelili proslavi 1. maja revijo "Majski Glas", ki je bila med našim delavstvom vsled svoje bogate vsebine in lepe uredbe redostno sprejeta.

Prvomajske manifestacije in shodi so se vrili v vseh ameriških mestih. Klubi JSZ so jih imeli, razen v Johnstownu, v nedeljo pred 1. majem, ob enem pa so v tork 1. maja sodelovali pri skupnih proslavah delavskega praznika.

V Nemčiji je 1. maj zdaj Hitlerjev delavski praznik, in nekaj sličnega je poskusil Dollfuss v Avstriji. Socialisti so tega dne v obeh deželah razmnožili med maso na tajne načine letake z napadi in protesti proti krvniškemu režimu. Delavstvo na Češkem, v Franciji, Belgiji, v škandinavskih in mnogih drugih deželah v Evropi, dalje v južni in centralni Ameriki, je 1. maja zdolžilo orodje in dalo duška svojim čustvom z demonstracijami, ki so imela letos predvsem protestni značaj proti fašizmu.

Nova ustava ne priznava parlamenta, toda ne bi bila ustavna, če je ne odobri "parlament" in zato je bil sklican,

da jo sprejme kot mu je bila predložena, ob enem pa je s tem sam sebi podpisal smrtno odsodo.

Take komedije so mogoče le v fašističnih deželah, toda v Avstriji ni napravila "ugodnega včasa".

Austrijska fašistična "ustaava" klub Dollfussovu triku ni legalno sprejeta, kajti prejšnja konstitucija določa, da se je v celoti sme spremeni le s popolnim glasovanjem, in dalje, da so legalne le tiste seje državne zbornice, katerih se udeleži najmanj polovica poslancev. Ali fašizem se na ustavo požvižga, če je na poti njegovim nakanam.

Slična komedija se je dogodila 28. aprila v Italiji. Mussolini je sklical svoj "parlament" z istim namenom, kajtor Dollfuss, namreč, da sprejme nove določbe v ustanvi, ki predpisujejo razpust starega parlamenta in ustano-

Dekle je skočilo z 18. nadstropja. Vzrok: Neuspešno iskanje dela že dolge mesece. Iz kanala so potegnili neznanega moškega. V podstrelki so pričela prihajati poročila, je bil Proletarec že v tisku.

Stroški propadlih bank

V Chicagu je v likvidaciji 148 državnih bank, ki so potrošile vsega skupaj, od kar več ne poščajo, \$5,335,693 za plače klerkom in za razne male izdatke. Pravni stroški v tej vso niso vključeni.

Krisa, vojne, pomanjkanje druge socialne zla so posledica ljudske nevednosti.

IMETNIKI BONDOV DEMONSTRIRajo

Brezposelnim delavcem, obubožnim farmarjem in neplačanim učiteljem so se končno pridružili v protestiranju proti razmeram tudi imetniki "slatib" in drugih do leta 1929 "popolnoma zanesljivih bondov". Slikegori prikazuje eno takih demonstracij v Chicagu. "Pol tukata bondov za nikol", se je glasil en napis, ki so ga nosili. Imetniki bondov zahtevajo, da naj vlada kaj storiti v pomoč nim, ki so hranili in vlagali denar v "varne" honde, pod "vladnim nadzorstvom", zdaj pa so na trgu večinoma brez vrednosti.

AVSTRIJA IN ITALIJA ŠE V IGRI S PARLAMENTARIZMOM

Fašistična farsa z državno zbornico v Avstriji. — Kralj v "parlamentu", da hvali Mussolinija

Kancelar Dollfuss, ki se je vitezovev, v katerem bodo prej branili sklicati avstrijski zastopani posamezni sloji. To bo zbornica takovanih korporacij, z zastopstvom industrije, poljedelcev, tovarniških delavcev in raznih drugih stanov. Ta zbornica bo brez zakonodajne moči, razen kadar ji bo ukazano odtoriti to ali ono vladno predlogo.

Otvoritvene seje "parlamenta", ki bo z odobritvijo korporacijske uredbe razpuščati samega sebe, se je udeležil tudi kralj — prvič po petih letih, in prebral govor, ki so mu ga napisali po Mussolinijevih navodilih. Hvalil je modro politiko duceja in priovedoval o napredku Italije na vseh poljih, in o velikem ugledu, ki si ga je pridobil v svetu.

Komediji je prisostvovala kraljica, prestolonaslednik, mnogi drugi dvorjani, poslaniki raznih držav in pa tisti, ki so imeli dovolj vpliva, da so dobili dovoljno vpliva, da kajti več tisoč ljudi je baje želelo biti pričujočih pri tem slovesnem samomoru "parlamentarizma" v Italiji, prostora pa ni bilo za vse.

Take komedije so mogoče le v fašističnih deželah, toda v Avstriji ni napravila "ugodnega včasa".

Austrijska fašistična "ustaava" klub Dollfussovu triku ni legalno sprejeta, kajti prejšnja konstitucija določa, da se je v celoti sme spremeni le s popolnim glasovanjem, in dalje, da so legalne le tiste seje državne zbornice, katerih se udeleži najmanj polovica poslancev. Ali fašizem se na ustavo požvižga, če je na poti njegovim nakanam.

Slična komedija se je dogodila 28. aprila v Italiji. Mussolini je sklical svoj "parlament" z istim namenom, kajtor Dollfuss, namreč, da sprejme nove določbe v ustanvi, ki predpisujejo razpust starega parlamenta in ustano-

Delavske zmage v Angliji

Delavska stranka v Angliji je dobila pri dopolnilnih volitvah že neti mandat v parlament. Slednjega je dobila pri volitvah v North Hammer-smithu. Večina delavskega kandidata znaša 3.500 glasov.

Visok davek na pivo

Vlada Zed. držav je dobila v letu po odpravi prohibicije \$145,306,089 davka na pivo. Plačali so ga samo tisti, ki si gase žejo s to pijačo.

JAPONSKA SI LASTI AZIJSKI KONTINENT

M EDTEM, ko so evropske dežele in Zed. države zaposle-ski imperializem v Aziji utrdili tla za nove ekspanzije. Vlada v Tokiu je popolnoma pod kontrolo militaristov, ki insis-trajo, da naj Japonska čim odločnejše zastopa načelo, da spada Azija Azijatom. In ker je Japonska edina azijska velesila, spada služba policija na tem kontinentu samo nji — pravijo v Tokiu, kakor si slično pravico laste za ves ameriški kontinent Zed. države.

Japonska je izprevidela, da se ji evropski velesili ni več batijo, ko je osvajala Mandžurijo. Zavezala se je sicer v Kelloggovem paktu, da vojna ne bo sredstvo njene politike, zato vojne Kitajski sploh ni napovedala, pa je tehnično ni bilo. "Legalnih" trikov so se Japonci menda naučili od ameriških advokatov, ki so zmožni vse velike tativne opraviti z legalnostjo.

Vpliv Japonske nad ogromno Kitajsko je v teku leta zelo povečan. Eden visokih uradnikov japonskega ministrstva za vnanje zadeve je svetu neuradno sporočil, da se Japonska smatra odsej za varuhinjo Kitajske. Nič več ne bo dopustila, da ji bi evropski države in Amerika posojavale po svoji volji, ali ji pošljale orožje, municipio in vojna letala, še manj pa, da bi jemala Kitajsko v zaščito. Bliza se čas, ko bo Japonska odločala, kaj naj Kitajska kupuje, in kje.

Zed. države ne dopuščajo, da se bi Japonska umešavala v notranje probleme dežel v Centralni in Južni Ameriki, pravijo militaristi v Tokiu — in Velika Britanija, Francija in Italija ne dopuste, da bi smela Japonska odločati glede gospodarstva in odnosov v kolonijah ali v katerikoli deželi izven Azije. Čemu naj Japonska dopušča, da se bi Evropa in Amerika umešavala v gospodarstvo Kitajske, ki je sosed Japonske in azijske dežele, vprašujejo Japonci, in s stališča svojega imperializma so popolnoma v pravem.

Japonska stremi, da se s pomočjo kontrole nad Azijo razvije v najjačo svetovno silo, ki bi v mednarodnem svetu pomnila veliko več, kakor na pr. pomenijo danes Zedinjene države.

Japonske pretnje glede Kitajske vzrujavajo kapitalizem Zed. držav in Velike Britanije, pa tudi Francija ima na Kitajskem velike koncesije. Poleg tega imata Velika Britanija, Francija in nekatere druge dežele v Aziji kolonije, katere izkoriscajo v svoj prid. Ce obvelja pravilo "Azija Azijatom", ki ga Japonska čezdajje bolj naglaša, bodo tuji imperialisti morali iz teh prisvojenih teritorijev ter jih prepustiti japonskemu imperiju.

Na Kitajskem je ekonomsko posebno zainteresirana Velika Britanija. V Šangaju, ki je najvažnejše trgovsko in industrialno mesto na Kitajskem, ima angleški kapitalizem tri in pol-krat več investicij v industriji in trgovini, kakor pa Japonci, ki si že nad leti dni osvajajo pravico nadviale nad tem važnim mednarodnim trgovskim centrom.

Japonska postaja arroganta, ker ve, da ji Evropa, predvsem Velika Britanija, ni več nevarna. Bili so časi, ko se je

E. ZOLA

RIM

Poslovenil ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje.)

Vendar se je nazadnje sam nekoliko skeptično nasmejal svojemu domovinskemu, iz pasme in vzgoje izvirajočemu strahu. Naveden je razna dejstva. Rimski dame so se znale iznebiti svojih soprogov ali ljubimcev s stupom neke rdeče krastače. Praktičnejši Locustes se je obračal do rastlin in je dal kuhati neko bilko, ki je bila bržas preobreda. Izza obitelji Borgia je podajala Toffana v Napolju v malih, s sliko svetega Miklavža Barskega okrajuh steklenicah glasovito vodo, katera g... a sestavina je bila nedvomno mišnica. Ljudje so vedeli še čudovite povesti o bucikah, katerih ubod je hipoma umoril, o kozarcu vina, ki se je zastrupil s tem, da so se vanj nastrgali lističi rože, o klijanu, ki se je pripereval s pravljjenjem nožem in cigar zastrupljena polovica je usmtila tovariša pri obedu.

"Sam sem imel v mladošči prijatelja, čigar nevesta se je na dan poroke v cerkvi mrtva zgrudila, le zato, ker je poduhala šopek cvetlic... Zakaj torej nočete verjeti, da se je glasoviti recept res podoval in ostal nekaterim poučenim znan?"

"Ker je kemija preveč napredovala," je dejal Pierre. "Če so starji verjeti v skravnostna sredstva, je to prihajalo od tod, da so jim nedostajala vsa sredstva za analizo. Dandas bi privredel strup rodu Borgia naivnega človeka, ki bi se ga hotel poslužiti, naravnost pred kazensko sodiščem. To so pravljice, in komaj je verjetno, da jih trpe ljudje še v časnikarskem romanu."

"Meni je prav," je grof nadaljeval z neprijetnim smehljamem. "Nedvomno imate prav... Ali recite to svojemu gostoljubu, kardinalu Boccaneri, ki je držal starega, iskreno ljubljenega prijatelja, monsinjora Galla v rokah, ko je lanskega poletja v dveh urah umrl."

"Naval krv v možgane zadostuje za dve uri, oteklini v glavni žili pa povzroči smrt celo v dveh minutah."

"To je res, toda vprašajte ga, kaj je mislil ob dolgotrajnih krilih, ob svinčenem obrazu, ob upadajočih očeh, ob tej strašni maski, v kateri ni več spoznal svojega prijatelja. Polnoma je prepričan, da je bil monsinjor Gallo zastrupljen, ker je bil njegov najvezješči zaupnik, njegov svetovalec, katerega je vedno slušal, ker je bil njegov modri svetjamstvo za zmago."

Pierre se je silno prepadel. Obrnil se je naravnost do Santobona, čigar razdražljiva nepomičnost ga je še bolj vznemirjala.

"To je abotno, to je grozno! Pa Vi, gospod župnik, verjamete li tudi Vi tem strašnim povestim?"

Duhovniku se ni zgenila nobena trepalnica. Svojih debelih, siloma stisnjeneh ustnic ni odpril in svojih temno plamtečih oči, ki jih je upiral v Prada, ni odvrnil od njega. Ta pa je še dalje navajal primere. Pa monsinjor Nagarelli, ki so ga našli v postelji, skrčenega in zapnelega? Pa monsinjor Brando, ki ga je zadele pri večernicah in je umrli v zakristiji v duhovniškem oblačilu?

"Moj Bog!" je vzdihnil Pierre, "toliko mi pripovedujete, da naposled sam trepecem in se ne bom upal v Vašem strašnem Rimu nič drugega jesti kakor mehka jajca."

Ta šala je za trenotek zjasnila lice grofu in njemu. Zares, iz tega razgovora se je razvijal grozen Rim — večno mesto zločinov, bodala in strupa, kjer je več kakor dvatisoč let, od prvega zgrajenega zidu stremljenje po moči, divje koprenje po užku in po posesti oboroževalo roke, barvalo tlak s krvjo in pehalo žrtve v Tibero in v zemljo. Zavratni umori in zastrupljenja v dobi cesarjev, zavratni umori in zastrupljenja v dobi papežev — enaka hudočelska poplava je valjala mrtvece pod čudežnim sijajem solnca preko teh tragičnih tal.

"Nič ne de," je nadaljeval grof, "kdo je previden, ima nemara prav. Pravijo, da je med kardinali več kakor eden, ki trepeče in goji nezaupanje. Za enega vem, da ne zažije nič drugega, kakor jedi, ki jih nakupi in pripravi njegov kuhan. Kar se tiče papeža, če je nemire, tedaj..."

Pierre je zopet zmeden zakričal.

"Kaj, sam papež? Papež da se boji strupa?"

"Vsekakor, moj ljubi abbe. Tako vsaj trdijo. Gotovo so dnevi, ko se čuti v prvi vrsti ogroženega. Ali ne veste, da vladva v Rimu stará vera, da ne sme papež postati prestari, in da mu pomagajo, če je tako trmasl, da noče ob pravem času umreti? Čim se papež

pootroči, čim postane cerkvi vsled svoje stastne slabosti brene ali pa celo nevarnost, je njegov pravi prostor v nebesih. Sicer pa se opravi ta reč skrajno dostojno; najmanjši nahod je primerna pretreza, da se ne obotavlja več na prestolu sv. Petra."

Pri tej priliki je dodal čudne podrobnosti. Pravili so, da je neki prelat, ki je hočel pregnati strah Njega svetosti, izumil cel sistem predvidnih odredb; med drugim je izmisliš majhen zaprt vožiček za jedila, ki so bila namenjena za papeževe, sicer prav zmerne obede. Ali ta vožiček je stal samo v načrtu.

"Ali naposled se mora itak umreti, zlasti če je to cerkvi v blagor," je zaključil s smehom. "Kajneda, abbe?"

Nekaj časa je že bilo, da je Santobono, nepremično sedeč, povešal oči, kakor da gleda venomer le malo košaro s smokvami, katero je držal tako skrbno na kolenih kakor zakrament. Zdaj, ko je bil tako neposredno in tako živahno vprašan, je vendar moral dvigniti pogled. Ni pa prekinil svojega globokega molka, temveč je le počasi prikimaval.

"Kajneda, abbe, smrt dovaja le Bog, ne pa strap?" je ponovil. Prada. "Pravijo, da je bila to zadnja beseda ubogega monsinjora Galla, ko je izdihnih v naročju svojega počivalnika. Visoke uradnike v NRA so reporterji vprašali, čemu ne aratrijajo tudi kakega krilca med bogataši, pa so odgovorili, da je to sicer zelo čudno, da pa ni več tako čudno, če se pomisliti, da imajo bogataši vplivne odvetnike, ki jih protektirajo in da lahko krivo zvraca drug na drugoga."

Santobono je zopet brez besede nagnil glavo in vsi trije so zamišljeno molčali.

Voz je držal dalje in dalje po goli neizmernosti Kampanje; povsem ravna cesta se je navidezno razpenjala v neskončnost. Čim bolj je solnce na obzorju zahajalo, tembolj je igra luči in sence označevala ogromne valove tal, ki so sledili drug drugemu v rožnatem zelenilen in lilsti sinjini tja do najdaljših robov neba. Na desni jn na lev ob cesti je bil velik, suh osat in ogromen sladki Janež z rumenimi kobuli. Potem se je za trenotek prikazala pri delu zakasnela volovska četverovprega, temveč se je odražala od jasneg zraka in v mračni samoti je bila videti izredno velika. Dalje so ležale na travi, ki je zopet ozelenela, rjave pege; bile so črede ovac in veter je prinašal njih ostri znojni duh čez plan. Včasi je zalagal pes. To je bil edini razločni glas v tajni grozi te tipe puščave, kjer je vladal vzbiveni mir grobov. Ali zadonelo je tihotno petje; škrjančki so poletavali in eden izmed njih se je dvignil visoko proti svetlozlatemu nebnu. Nasproti, v ozadju tega čistega, kristalno jasneg neba pa je rastel Rim s svojimi stolpi in kupolami više in više kakor mesto iz belega marmoria, ki ga je čudež postavil v zelenje čarobnega vrta."

"Matteo," je Prada zaklical svojemu vozniku, "ustavi pri Osteria Romana." Obrnil se je k tovarišemu. "Prosim za odpuščanje, pogledal bi le rad, če ne dobim tam svežih jajc za svojega očeta, ker jih je strastno rad."

(Dalje prihodnjič)

Pokvarjena miselnost

Križa je pokvarila milijone, da ne morejo več zdravo razsojati, pa so pripravljeni slediti demagogu in oblačiti srajco samo take barve, kakršno jim predpiše. In tako so nastala gibanja, ki imajo samo srajce določene barve namesto programa.

AGITATORJI NA DELU

Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".

Vse naročnine, ki jih poslajo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so števe na bazi polletnih naročnin. Namreč agitator, ki poslje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

IV. IZKAZ.

Anton Jankovič, Cleveland, O.	42
John Rak, na agitaciji v Detroitu	42
Anton Zornik, Herminie, Pa.	19 1/2
Joseph Snay, Bridgeport, O.	17 1/2
Anton Sular, Arma, Kans.	10
Leo Alpner, Milwaukee, Wis.	6
Joseph Lever, Newburgh, O.	5
Jacob Rožič, Milwaukee, Wis.	5
John Zornik, Detroit, Mich.	4
Frank Nagode, Sheboygan, Wis.	4
James Dekleva, Gowanda, N. Y.	4
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	4
Frank Podboy, Parkhill, Pa.	2
Henrik Pečarič, Nanticoke, Pa.	2
Peter Banich, La Salle, Ill.	2
Anton Udovich, La Salle, Ill.	2
Donald J. Lotrich, Chicago, Ill.	2
Louis Sterle, Krayn, Pa.	1
Angela Zaitz, Chicago, Ill.	1
Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.	1
Anton Jeram, Burgettstown, Pa.	1

Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 177 polletnih naročnin. Prejšnji izkaz (4 tedne) 177.

AKO ste prejeli Proletarca, ne da bi si ga sami po naročilu nekoga, ki želi, da ga prečitate in ako vam ugaja, da si ga naročite. Prečitajte to številko Proletarca pazno, in uvideli boste, da vam vaš prijatelj nudi list, ki je res vreden, da postanete njegov naročnik.

Proletar, May 2, 1934.

NRA IMA "ZOBE"

Mnogi kritiki Rooseveltove gospodarske politike pravijo, da je NRA neefektivna zato ker nimajo zobi, da bi zagrabili velike krilce. Za male jih imajo, kar je spoznal tudi Jacob Maged (na sliki na lev) in Jersey Cityju. Maged lastuje malo krojačnico. Ker je čistil in likal obleke po 35c namesto po 40c, kakor ukazuje pravilnik NRA za krojačne delavnice in čistilnice oblik, je bil Maged obojen na 30 dni zapora in prečinja denarno globo. Proti tej odsobi je bilo toliko kritiziranja, da je župnik po nekaj dneh zapora Mageda oprostil, ker je obljubil, da se bo v bodoče ravnal po pravilniku. Visoke uradnike v NRA so reporterji vprašali, čemu ne aratrijajo tudi kakega krilca med bogataši, pa so odgovorili, da je to sicer zelo čudno, da pa ni več tako čudno, če se pomisliti, da imajo bogataši vplivne odvetnike, ki jih protektirajo in da lahko krivo zvraca drug na drugoga.

Garton Toy Co., katera vpoluje okrog 500 delavcev, je napela vse sile, da zaustavi organiziranje svojih delavcev v AFL. Kakor nekatere druge kompanije, je tudi ta usljeval svojim delavcem t. z kompanijsko unijo. Od zadnjega septembra je ta kompanija, katera plačuje svoje robove še danes le po \$12 na delen, odslovela okrog 300 delavcev zato, ker so se vpisali v lokal AFL, ali pa ker niso prispolili v kompanijsko unijo.

Zaradi tega neprestanega odsavljanja so zastopniki te unije za dne 19. aprila proglašili stavko. Ker ta kompanija vpoluje večinoma mlade, neizkušene fante, je mnogo delavcev v lahka pridobil v kompanijsko unijo. Vzlic napovedani stavki je omenjenega dne udrojil 200 teh fantov v tovarno.

To vest se je bliskovito raznesla po mestu. Stotine brezposelnih in drugih delavcev je prihitelo v piketne vrste, toda dan je potekel brez bojev.

Naslednji dan so se začeli piketi zbirati pred tovarno že ob 4. zjutraj. Ob 6. je bilo okrog tovarne blizu 4,000 piketov in radovednežev. Poklicna policija je skušala proti vrste piketov, da bi napravila skebom pot v tovarno, toda zamaš.

Rojaki v Kansasu niso nič kaj uverjeni, da bi tako nasejlevanje obubožanim, postaranim delavcem izdatno pomagalo. Pravijo, da imajo v svojih kempah v tem oziru že precej izkušenj. In drugi, ki jih nimajo, odgovarajo, da je boljše še tako malo kot nič.

In oboji so lahko v pravem.

Se pridev.

Lep koncert in prvomajška prireditev kluba

št. 1 JSZ

Chicago, Ill. — V nedeljo

29. aprila se je vršil v dvorani SNPJ koncert "Save", ki je bil ob enem prvomajški prireditev kluba št. 1. Dne prvega maja pa se je zbor "Save" in članstvo kluba udeležilo skupne prvomajške manifestacije so stranke.

Naslednji dan so se začeli piketi zbirati pred tovarno že ob 4. zjutraj. Ob 6. je bilo okrog tovarne blizu 4,000 piketov in radovednežev. Poklicna policija je skušala proti vrste piketov, da bi napravila skebom pot v tovarno, toda zamaš.

Tovarna je ostala zaprta ves dan.

Od petka na soboto

so ostale čete piketov na straži vse noč. V soboto ob 3. zjutraj je korakala že močna vrsta. Ne skebi in ne policija

je niso nadlegovali. Medtem je kompanija vodila boj z mestnimi očaki. Dan je potekel mirno.

Localni dnevnik, ki je

ostodčeno kapitalističen, je v

pol strani velikem oglasu trdil,

da so delavci s 401. glasom proti 65. odglasovali

proti stavki, vendar tega je dolžnost župana, da jih je

zadnjo uro preveden v prebivalstvo po radiu.

A ljubljstvo se je demonstriralo proti županu. Medtem je kompanija vodila boj z mestnimi očaki. Dan je potekel mirno.

Localni dnevnik, ki je

ostodčeno kapitalističen, je v

pol strani velikem oglasu trdil,

da so delavci s 401. glasom proti 65. odglasovali

proti stavki, vendar tega je dolžnost župana, da jih je

zadnjo uro preveden v prebivalstvo po radiu.

A ljubljstvo se je demonstriralo proti županu. Medtem je kompanija vodila boj z mestnimi očaki. Dan je potekel mirno.

SPOR V ZUPNIJU SV. ŠTEFANA ZARADI DVORANE SNPJ

John Jerič, Rev. J. Smoley in nekateri franciščani v Chicago in v Lemontu so si v lašču zaradi dvorane "rdeče jednote na Lawndale". To je skoraj tako težaven problem, kakor prerekanje v Clevelandu (po Rev. Hugo Brenovemu zatrdilu), ali naj bo v narodnem kulturnem parku soha svetnika Barage, ali pa Kančkarja, "ki ni bil nič prida".

Ema skupina "pri cerkvi" je mnenja, da naj katoličani gredu v dvorano "rdeče jednote", ker bodo s tem prišli v dotiku z mlačenji, ki se zbirajo v njej, in jih s temi kontakti prisobili za katoličke prireditve, polagoma v cerkev, in končno bodo pristopili tudi v katolička društva, oziroma bodo svoja društva SNPJ spremeniли v katolička, kakor se za poštene Kranjce spodobi.

Urednik Janez Jerič ne ugovarja temu, ampak on ne bo, pa ne bo delal reklame za prireditve v dvorani "rdeče jednote", v kateri baje obhajajo ljudi na odru s klobasicami. Kdaj je to bilo, tega sicer ni povedal. Ako je kdo res uganjal take neumnosti, stavim, da ni bil socialist, ampak take sorte "svobodomislec", ki danes silijo v zavezništvo s faro.

STRIC GAŠPER

Enodejanka iz delavskega življenja, prosto predčlana po Ribardu Koepelu

O S E B E

Janez Štamperl, gostilničar.

Neža, njegova žena.

Stanko, njun osemletni sin.

Pavel Komat, stavbni podjetnik.

Gašper, pijanec.

Tone Opeka

Jože Garač zidarji.

Mihal Truden

Lenka, žena Opeke.

Ana Gornikova, žena delavca.

Polica,

Stavbni delavci, otroci.

Vrši se v novem predmestju industrijskega mesta v sedanjem času.

Pozorišče: gostilniška soba, navadno opremljena. Na levem majhen bar, steklenice, kozarci itd.; na desni mize in stoli.

STAMPERL (na delu za barom, že v letih, srednje velik in čokat): No, stara, kako je v kuhinji? Vse pripravljeno? (Pogleda na uro na steni.) Delo bo kmalu končano in gostje pridejo.

NEŽA (srednjih let, bolj majhna in urna; briše mize): Le za pijačo se brigaj in prepusti kuhinjo meni.

STAMPERL: No, saj veš, da so naši stavbni delavci lačni, kadar odlože orodje iz rok in neradi čakajo. Zato sem te vprašal. Včasi nam zmanjka jedil in tedaj godrnajo. Do danes so to naši edini gostje in tej okolici — inče se jim pri nas kaj zameri, pojdejo drugam.

NEŽA: Ti, Janez, nisi, da boš imel dovolj šnopsa pripravljenega. Za šnopa jim je več ko za jed in če tega zmanjka, bo največja zamora. Za pijačo se brigaj in ne vtilkaj se v kuhinjo, kjer ne bo danes ničesar zmanjkal. To je moja skrb. Noben našt gost se še ni meni pritožil glede jedi — ti jih pa večkrat čuješ. Torej pazi na svoje delo, ne na moje.

STAMPERL: Eh, stara, ne bodi huda! Če se brigam za vse, se ne brigam le zase; saj veš, rad bi videl, da bi nama dobro šlo. Zdaj gre še slabo; zdaj šele gradimo svoje podjetje. Ako ne bi gradili toliko teh hiš pod naokoli, bi midva oba ne naredila niti za moj tobak. Tole delavci, ki zidajo hiše, so naša edina podpora. Jaz vem, da si ti dobra kuharica in skrbna gospodinja. In jaz tudi pazim. Glej tu! Moja zalog žganja, vina in piva je tako velika, da je danes ne pospravljeno in jutri tudi ne. (Vzame steklenico z žganjem, natoči kazarček in ga zvrne na dušek.)

NEŽA: No, da — sam moraš pomagati, da bo prej pospravljeno!

STAMPERL (se pogleda po prisih): Ah, tako teče po grlu kakor olje! Eh, stara, ne bodi vendar taka! Tak pošten krčmar ko sem jaz ga sme stisniti glažek. Jaz sem pošten krčmar (se potrka po prisih), ki ne krsti svoje pijače! Vsi vedo to, zato pa pridejo k meni. (Stopi k oknu in gleda ven.) Hm, hm, poglej, Neža, kako rastejo hiše okoli nas! Pred petimi, šestimi meseci je bila tu še gola puščava, zdaj je pa že zraslo kakih dvajset hiš. Kakšne čudežne delajo človeški um in pridne delavske roke! (Se obrne od okna in nekaj premišljuje.) Ti, Neža, kje pa je danes stari Gašper?

NEŽA (ga pogleda začudeno): Kako naj jaz venu? Ali naj pazim na vse naše pijačne?

STAMPERL: Ah, stari Gašper je pijanec posebne vrste. K nam pride vsak dan točno ob treh, zdaj bo pa že štiri. Hm!... Čuden človek. Do takega pijaanca mora človek imeti spoznanje... To ni navaden pijačec. Pravijo, da človek je najprej pijačec in potem je revež. Kolikor je pa meni znano — saj imam izkušnje — je človek najprej revč in potem šele pijačec... Pije, da pozabi na svojo revčino.

NEŽA: Ta Gašperja skrbi zidar Opeka. Ta mu daje za pijačo.

STAMPERL: Ali ni to čudno? Opeka je razumen delavec; sam ni nikoli pijan, toda Gašperju kupi vsak dan precej glažkov šnopsa. Menda hoče, da bo stari vedno pijan. Ne vem zakaj...

NEŽA: Oh, kaj tebe briga! Glavno je, da ti

prodaja. Torej ne brigaj se več zame. Zdaj grem v kuhinjo. (Odide zadaj na levo.)

STANKO (priteče z desne ves uprekan): Ata, ata! Ko sem šel iz šole, sem videl strica Gašperja na ulici. Pijen je bil, strašno pijan!

STAMPERL (stopi k dečku in ga prime za uholj): Kaj praviš, ti mali malopridnež? Strica Gašperja videl pijanega?

STANKO (zatuti): Auuuu!

STAMPERL: Zapomni si, fant, kdor pri meni pije, ta ni pijan! Kdor pri nas pije in če malo preveč izpije, se ga le malo navleče, to je vse!... Tako se reče: navleče se ga! To je vse. Si razumel?

STANKO (na jok): Da, ata.

STAMPERL (ga sunč od zadaj): Marš pišat šolsko nalogo!

STANKO (zleti nazaj na desno).

STAMPERL (sam pri sebi): Pijan je? Kje se je pa napisil? Kdo mu je dal denar? Ali je dobil kakega bodaka, da mu je kupil šnopsa? Če je tako — bo pa moral Opeka plačati za nekoga drugega ali mu pa kar pripisem na račun pijanega Gašperja... Da, da, tako bo...

OPEKA, GARAC in TRUDEEN (z desne v zidarski obleki).

OPEKA: Dober dan, gospod Štamperl.

GARAČ: Dober dan, zastupljaj.

TRUDEEN: Dober dan, jerušev tajni svetnik.

STAMPERL: Hejo, dober dan gospodje. Danes ste pa vsi dobre volje. Česa želite, s čim naj postrežem?

OPEKA: Janežovca z rumom.

GARAČ: Daj še mnogi te vrste strupa.

TRUDEEN: Meni tudi. (Vsi trije se postavijo k baru.)

STAMPERL (postreže): Tako, tako gospodje! Kako pa da ste danes tako zgodaj pustili delo? Saj še ni pet.

GARAČ: Stiri deset delavcev je moralno prenehati, ker je zmanjkal gradbenega materiala. Opeko in kamenje dobimo šele jutri. Daj, natoči ga še en glažek, ti stric vseh šnopsarjev.

TRUDEEN: Pa še meni.

OPEKA: In na mene ne pozabi.

STAMPERL (toči): No, gospod Opeka, kaj sem že hotel reči. Moj fantič je pravkar prišel iz šole in je povedal, da je videl strica Gašperja pijačega na cesti.

OPEKA (resno): Res? Kako je to? Koliko truda je bilo, da smo starega Gašperja pripravili, da se je tukaj pri vas napisil; nočem, da bi nam kod drugod delal sramoto in da bi ga decu zasmehovala. Kaj ga je pa danes prijelo? Kdo je da dal denar?

STAMPERL: Morca je našel denar ali pa je naletel na dobro dušico...

GARAČ: Pusti starca, naj pije kjer hoče. Njegova je ozdravil nihče več. Sploh ne razumen, da se ti Opeka toliko brigas za starčka, ko si sam siromak.

TRUDEEN: Tudi jaz ne razumen tegu.

OPEKA (smehljaje): Smeamo je res, kar počenjam in niti najmanj ne verjam, da bi starega poboljšal, ampak neki nagon me sili, da se zanimam zanj. Čujte, ta mož me spominja na človeka, ki je že pred davnimi leti izginil. Zgodila se mu je velika krivica. Mlad fabrikant mu je zapeljal ženo in s tem je razbil njegovo zakonsko življenje. Revež je hotel ubiti fabrikanta, a ni ga zadel, bil pa je obsojen na šest let zapora zaradi poskušanega umora. Njegova žena je izvršila samomor in njegovo edino hčer, ki je takrat že bila otrok, so potisnili v sirotišnico. To dekle je danes — moja žena... Vidite, prijatelji, to je vse, kar je obudilo moje zanimanje za starega Gašperja, ki sicer nima nobene zvezze s tem resničnim dogodom, vendar vidiš na njegovem čelu vklesano nesrečo mojega neznanega tasta, ki je najbrž že mrtev. Gašper se je priklatal sem pred dvema mesečema. Kdo je, kaj je in odkod je prišel, ne vemo, ker noče povedati. Rekel pa je, da meni najbolj zaupna in da bi rad bil pri meni, če mu dovolim. Žganje pije, da pozabi... Kaj naj pozabi, ne vem. Do danes se je dobro obnašal. Dogovorila svata se, da bo samo tukaj pil in do danes je držal besedo. Kaj se je danes zgodilo, da se je napisil nekje drugje — kakor čujem — ne morem razumeti. Žal mi je, da je prelomil besedo.

(Dalje prihodnjič.)

30-letnica društva Delevac št. 8 SNPJ

So. Chicago, Ill. — V nedeljo 6. maja bo imelo društvo Delavec št. 8 SNPJ slavnost svoje tridesetletnice. Bilo je drugo društvo te jednote v Chicagu in v prvih letih njen važen činitelj, bodisi v notranjih in zunanjih bojih kakor pri gradnji.

Slavnost prihodnjo nedeljo se bo vrnila v Hrvatskem domu. Videli boste spored društvenih članov in igro "Stric Gašper", ki jo vprizori dramski odsek kluba št. 1 JSZ. V imenu jednote bo govoril Fred A. Vider in v imenu federacije češkega okrožja SNPJ Frank Alesh.

Društvo vabi članstvo SNPJ in drugo občinstvo, da pride na to slavnost. — Poročevalce.

PROSVETNA MATICA Jugoslovanske socialistične zveze

3639 W. 26th St. CHICAGO, ILL.

ODBOR:

Ivan Molek, Anton Garden, John Rak, Charles Pogorelec, tajnik.

S. D. Z.
St. 27, Cleveland, O. — Tajnik Jos. F. Durn, 15605 Waterclo Rd.

J. S. K. J.
St. 29, Imperial, Pa. — Tajnik Fr. Virant, Box 312.

St. 36, Conemaugh, Pa. — Tajnik John Brezovec, Box 126.

St. 108, Youngstown, O. — Tajnik Karl Rogel, 105 Gordon St., Girard, Ohio.

SAMOSTOJNA DRUSTVA "Vojnica", Milwaukee, Wis. — Tajnik Joseph Vidmar, 2029 W. Brown Street.

KLUB J. S. Z.
St. 1, Chicago, Ill. — Tajnik Peter Bernik, 3204 S. Karlov Ave.

St. 3, Oglesby, Ill. — Tajnik Anton Udovich, RFD 3, La Salle, Ill.

St. 11, Bridgeport, O. — Tajnik Joseph Snay, RFD 1, Box 7.

St. 37, Milwaukee, Wis. — Tajnik Jacob Rožič, 1103 S. 1st St.

St. 45, Waukegan, Ill. — Tajnika Anna Mahnich, 624 Helmholz Ave.

St. 69, Herminie, Pa. — Tajnik Anton Zornik, Box 202.

St. 114, Detroit, Mich. — Tajnik John Zornik, 9050 Concord Ave.

St. 118, Canonsburg, Pa. — Tajnik Frank Samms, Box 684.

St. 180, West Allis, Wis. — Tajnik Frank Matkovich, 2116 S. 60th.

St. 222, Girard, O. — Tajnik John Kosin, 1006 State St.

St. 235, Sheboygan, Wis. — Tajnika Frances Skrube, 904 Broadway Ave.

KULTURNA DRUSTVA IN ZBORI, VCLANJENI V PROSVETNI MATICI

Soc. pevski zbor "Sava", Chicago, Ill. — Tajnik Anton Garden, 2315 S. Ridgeway Ave.

Soc. pevski zbor "Zarja", Cleveland, O. — Tajnik John Krčel, 1202 Norwood Rd.

Soc. pevski zbor "Naprej", Milwaukee, Wis. — Tajnik Martin Rožič, 1103 So. 1st St.

Dramski klub "Zora", Pueblo, Colo. — Tajnik Louis Babich, 1215 So. Santa Fe Ave.

Dramsko društvo "Anton Verovick", Cleveland, Ohio. — Tajnik Tony Zignan, 386 E. 161st St.

Dramsko društvo "Soča", Strabane, Pa. — Tajnik Joseph Župančič, Box 296.

Dramsko društvo "Traunik", Traunkirch, Mich. — Tajnik John Carr, P. O.

Glasbeno in dram. dr. "Zarja", Los Angeles, Calif. — Tajnik Frank Novak, 3524 Atlantic St.

Gospodinski odsek S. N. D., Waukegan, Ill. — Tajnika Frances Lekšovc, 1039 Adams St., No. Chicago, Ill.

Zenski odsek Zadružne prodajalne, Waukegan, Ill. — Tajnika Frances Davis, 38—10th St.

Izb. in zbab. dom. Library, Pa. — Tajnik Nick Triller, Box 121.

Izb. in dramski klub "Slovenija", San Francisco, Calif. — Tajnik Anthony Kastelic, 2208 Kansas St.

Citalnica S. N. D., Waukegan, Ill. — Tajnika Anna Mahnich, 624 Helmholz Ave.

Citalnica S. D. D., Collinwood, O. — Tajnik Joseph F. Durn, 15605 Waterloo Rd.

Slovenski dom, Gowanda, N. Y. — Tajnik Jernej Krašovec, 153 Beech Street.

Izb. društvo "Vihar", Kryn, Pa. — Tajnik Anton Tauzelj, P. O.

OPOMBA. — Tajnike včlanjenih organizacij prosimo, ako zapazijo kako pomota v naslovih, naj to sporoči tajništu Prosvetne matice, da se jo v bodočem popravi.

Naročajte knjige iz Proletarceve knjigarnе.

Ali ste naročino na Proletarca že poravnali?

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN AND SURGEON

OFFICE HOURS:

THE CLASS STRUGGLE AGAINST SLAVERY

By David P. Berenberg

The Socialist movement is the effort of the modern working class to achieve power and independence. The workers, upon whom rests the whole structure of modern society, without whom the machines of modern industry would be a dead mass of metal and wood, are today enslaved. In ancient Greece the few rich were supported in luxury by the many slaves. In the Middle Ages the pomp and glory of Feudalism were built on the backs of sweated and beaten serfs. So today the greatness, the power and the wealth of our industrial cities grows out of the toil of enslaved masses, who enjoy hardly a crumb of the beauty, the comfort, the ease of the life that they alone make possible.

In all societies in which one class oppresses and enslaves another, there is an undercurrent of unrest. "Uneasy lies the head that wears the crown" is not a poetic fancy. All slave masters have looked with fear upon their servants. And rightly so, for a slave class always represents the possibility of rebellion. Men may endure slavery for a time. In the end they rise against their masters and seek to throw off their chains. They are not stopped in their rebellions by one defeat, or by ten. Again and again they rise, until at last—whether because of their own strength, or because the power of the slave masters has grown less—they succeed.

This happened again and again in the ancient world. The story of the Middle Ages is largely the tale of the struggles of the peasants and townsmen against the aristocratic feudal lords. And in our own time we have seen the workers of Russia, Finland, Germany, Austria, Italy, Hungary, and of many other countries, rise against their masters—with great success or little. It is not the measure of their success that concerns us here. It is the fact of their persistent rebellion.

This struggle of the classes has been going on for thousands of years and goes on still. Class after class has fought its way up from slavery to power, to become in turn a master class oppres-

sed by the upper classes that have power, who imagine that by charitable acts they can "serve the poor." People such as these deplore talk of class struggle. They urge us to think of our "common humanity."

Yet the trade unionist, thinking only of his wages and hours, is nevertheless taking

THE WOMEN OF AUSTRIA WHO DIED BESIDE THEIR MEN

By Gertrude Weil Klein

"Today I had the strange experience of seeing a whole municipality behind prison bars; of talking to the leaders and members of the greatest party in the state, in prison." This is part of a cable from Vienna to the New York Times. The writer goes on to tell of the frightful conditions in the prison and in the women's section of the prison which he also visited.

It is perhaps needless to state that women Social Democrats fared as badly as the men; and yet it is almost impossible to believe that women of international repute, like Emmy Freudlich, for instance, are locked up with ordinary criminals and prostitutes. Comrade Freudlich, we learn from another source, was roughly handled when arrested, though she offered no resistance—indeed, she voluntarily surrendered when she heard that all Socialist members of Parliament were to be arrested. She was called a "Red Harlot" in the presence of her daughter, who was torn from her arms.

(Since the above was written the Dollfuss government, yielding to

sing a new class of slaves. So the enslaved barbarians of the Roman provinces 1,500 years ago turned on their masters and destroyed them. So the bourgeois traders and bankers of the Middle Ages fought and finally conquered the feudal aristocrats. Today it is the same class of bourgeois merchants and bankers, grown great and powerful, that's the master class. And it is the worker for wages—the slave of our days—who is rebelling against his slavery and demanding that he be at last given power over his own life.

Sometimes Socialists who speak of the class war are accused of "fomenting class hatred." Apparently those who argue in this manner want people to believe that if only the wicked Socialist agitator kept still about the miseries created by the exploitation of labor, all the workers would be contended; there would be no rebellion; and the world would be safe for the exploiter. This is nonsense. All the "agitation" of the Socialist could not cause a ripple on the calm surface of society if the worker were well fed, well housed, well dressed; if the children of the workers could look forward to a future with some assurance of a livelihood; if the workers were not called upon to face the difference between their own pinched lives and the rich full lives of their exploiters. Socialists do not create the class struggle. They merely point out its existence. And Socialists do not create class hatred. The exploiters of labor take care of that.

There is no escape from the situation but one: only the creation of a society in which there are no classes can be free of class struggle. Only when the classes themselves are liquidated will there be an end of class conflict. It is to that end that the Socialist movement dedicates itself.

Restored Confidence

"Clothes always give me a lot of confidence."

"Yes, you can go to a number of places with them where you could not go without them."

NO MORE WAR!

BY EDNA PETERS KOLLER

No longer pleas and futile hopes,
But in each and every mother's
heart
The solemn vow—
I pledge myself forever more
To Peace—
Against all capitalist war!
My sons, who I in love
And painful travail bore,
Shall grow to manhood's intellec-
tual might.
Shall NOT be fed to the insatiable
maw of war!
I—the Mother—creator of the
manchild
And the woman too,
Unafraid, am solemnly vowed
To stand until the end of time
The bulwark, unsurmountable,
proud;
The living force, active without
cease;
The great determined factor
For everlasting, universal peace!
I—International Womanhood—
Declare: There shall be NO more
war!

Dying to Die

There is plenty raw material.
The workers are dying to work.
The manufacturers are dying to
manufacture.

The railroads are dying to haul.
The merchants are dying to sell.
The costumers are dying to buy.

• • •

But the costumers are busted.
So the merchants don't sell.
The railroads don't haul.
The factories are closed.
The workers lie idle.
The raw material goes to waste.

And unless the wise men of the
east find a way of putting earned
—not borrowed—money in the
pockets of busted costumers, the
whole shambang is going to die.

—American Guardian.

A GOOD SOLDIER

BY JACK LONDON

We are indebted to Comrade Frank Jeffries of Camden, N. J., for sending us the following definition of the "Good Soldier," written by that great American novelist and Socialist, Jack London:

Young Men: The lowest aim in your life is to become a soldier. The good soldier never tries to distinguish right from wrong. He never thinks; never reasons; he only obeys. If he is ordered to fire on his fellow-citizens, on his neighbors, on his friends, on his relatives, he obeys without hesitation. If he is ordered to fire down a crowded street when the poor are clamoring for bread, he obeys, and sees the gray hairs of age stained with red and the life tide gushing from the breasts of women, feeling neither remorse nor sympathy. If he is ordered off on a firing squad to execute a hero or benefactor, he fires without hesitation, though he knows the bullet will pierce the noblest heart that ever beat in a human breast.

A good soldier is a blind, heartless, soulless, murderous machine.

He is not a man. He is not a brute, for brutes only kill in self-defense.

All that is human in him, all that

is divine in him, all that constitutes

the man has been sworn away when

he took the enlistment oath. His

mind, his conscience, aye, his very

soul, are in keeping of his office.

No man can fall lower than a sol-

ider—it is a depth beneath which

he cannot go. Keep the boys out of

the army. It is HELL.

Down with the army and navy.

We don't need killing institutions.

We need life-giving institutions.

Past Savings and Future Earnings

the depositors a portion of their PAST EARNINGS.

But what about FUTURE EARNINGS? While depositors may view it as desirable to receive their frozen dollars, the fact is that all the money which is now locked up in bank vaults is as nothing compared to the sum total of unearned profits which parasites have been able to take from workers—and which they will continue to take as long as the private profit system is permitted to exist.

We wrote the above paragraph as a preliminary to a few remarks about the McLeod bill. For those who do not know, we'll state that the general purpose of the McLeod bill is to have the Federal Government pay to the American people the money which is now tied up in closed banks.

We wish to offer a criticism of those who are pushing for the bill. What we think is that, while there is no doubt that the release of bank deposits which now seem to be lost will be a great boon to many people, it will not correct the fundamental evils which must be corrected if the great majority of Americans are to enjoy economic security. Discounting the probability of currency and price inflation, which would make all of us pay for what some of us received, the McLeod bill merely refunds to

the wealth which workers might have used in the past—but didn't. We could all afford to sacrifice every penny of that if we could secure all the wealth which it is possible for us to produce right now and in the future.

In other words, we must stop the legal racketeering which is part of the profit system. And the way to stop that is to make the industries the property of all the people, just as we Socialists are urging. When that is done workers can produce abundantly and enjoy abundantly. Until it is done, relief measures will merely be—relief measures. The same old economic ills will recur again and again. We must produce for use instead of for profit, and we can do so whenever the American people decide that it shall be done. Folks who are concerned about workers' past earnings, but who want to extend Capitalism into the future, are merely pleading that the savings of slaves be safeguarded. They do not wish to abolish wage slavery.

Reading Labor Advocate.

SEARCHLIGHT

By
DONALD
J.
LOTRICH

Startling announcements are due to come from the battlefield of the workers in their May Day celebrations. This is written prior to May Day. Hence, we can only predict marvelous manifestations and mass resistance against the tense state of affairs between capitalism and the working class. The miserable conditions throughout the world have made the workers rise in unison for better and more abundant life. And Fascism with its force and violence has united the thinking masses in their battle and their struggle against reaction. There is hope, more hope than ever, that the workers will yet claim their just due and unless we miss our guess May Day 1934 will have been the greatest labor day in many decades.

Branch No. 1 JSF met last Friday night and received reports of the State Convention, Educational Bureau Conference and various other business details and committees. We also heard Joseph Owen and John Rak tell of their impressions of recent agitational tours.

After several good County Central Committee meetings we ran into a tedious one last week. Reports were

had on the work of the various committees including the May Day meeting committee and the administration of the Communist Party and the Communist League into our May Day meeting. This provoked much discussion. The grousing subject however came

from old comrades on a non controversial subject that of election of delegates for the National Convention. The presentations of would be delegates were so unethical that it makes people ask themselves whether we are Socialists or twin parties.

Bad temper combined with misinformation can ruin any meeting and this last county meeting was all ruined.

WHAT IT IS

The great manufacturing, transportation and mercantile industries should be owned by all the people—by the public. Wage earners would then be guaranteed employment, would get all they earn, and would be able to buy what they want. Because they could buy freely, they would consume far more farm products, and the farmers would, therefore, get higher prices. Both wage earners and farmers would be in clover.

That's Socialism.

It is to the personal interest of the vast majority of the people to have Socialism established. Most of them do not know this yet. The reason is clear: They have been deceived by the capitalist press, which has lied to them about it.

—T. M. L.

Political Mechanics

Pumping government credit in banks, hoping thereby to increase buying power, is like inflating the gas tank to make the bus run.

Then there was the man who greased the bumper to take the squeak out of the wheels. —Oscar Ameringer.

Some folks charge that labor is boss, but deputies never shoot a mine owner.

INEXCUSABLE EVIL — A RESULT OF IGNORANCE

